

Lars Lerin. Axels tid.
Albert Bonniers förlag.

Ögonblicket är magiskt. Axel Florin, född år 1907, står där vid sin maskin som fabriksarbetare i Munkfors. Han tittar ner i lådan med den stålull som blivit restprodukt av arbetet. Där i stålullen ser han en fågel. Han tar upp ullen och formar den efter vad han sett. Samtidigt tar konstnären plats i hans inre, från detta ögonblick finns ingen väg tillbaka.

Lars Lerin, som förra året fick ett högst välförtjänt Augustpris för boken "Naturlära", berättar i "Axels tid" en varm lågmäld historia om Axel Florins liv, från barndomen till sin död 1993. Axel Florin var till stora delar en självlärd konstnär. En kort studietid i Slöjdföreningens skola i Göteborg gav möjlighet att lära känna sitt eget konstnärskap. Men pengarna räckte inte till några djupare studier. Lars Lerin har tidigare skrivit om konstnärskollegan i "Axels rum" (1983). Axel var betydelsefull för den unge Lars Lerin. Som ung fick han måla i Axels ateljé. Båda kom ju från Munkfors. Här väver han nu samman sin berättelse med sällsamt vackra litografier som vore de avbildade vykort eller fotografier ur ett gammalt album. Det är ett stillsamt berättande där Axel träder fram i jagform. Hans berättelse smälter ihop med Lars Lerins egen röst. På samma sätt flyter akvarellerna samman med orden. Fina bildlika ögonblicksskildringar låter mer ana ett sammanhang än berätta det fullt ut. Då den älskade hunden blev dålig säger Axel: "Vi grät allihop när den sjuknade. Farsan fick låna en hagelbössa". Lars Lerin har så många vackra ord och ordbildningar. Han fångar ett människoöde i all sin enkelhet, men väver det samman med de stora skeendena som när Axel möter Harry Martinson, funderar över August Strindberg, Gustaf Fröding och Selma Lagerlöf, skakar hand med Tage Erlander, dock utan att få säga något. Lars Lerin låter Axel konstatera: "Livet är ett skådespel från vaggan till graven. Alla har vi vår plats i föreställningen, men alla kan inte spela huvudrollen". "Axels tid" är en vacker meditation över livet som följer Axel Florin ända till Jordanfloden i väntan på färjkarlen. Trots den bibliska floden tror Axel inte på någon gud. "Men lammungar har jag tyckt om jämt, och jag skulle gärna vilja träffa mamma igen". Bara Lars Lerin kan trolla så med enkla bilder och berättelser. Förtrolla! Skaffa dig boken. Reservera en dag för inget annat. Läs, se och upplev. Då har du gjort en resa över djupa vatten du med.

Jakob Carlander.